

BORSSZEM JANKÓ

FŐSZERKESZTŐ CSICSERI BORS.

Idegenforgalom.

Cholera Asiatica. — Az istenért, vegyenek föl erre a körforgalmira!
Bárczy konduktor (önérzetesen ráförméd.) Hát nem látja kend, hogy „Megtélt!”

Az, aki majd jön.

A nagy Rejtély, a fátyolos Jövendő
 Úgy néha köztünk titkon megjelen.
 Az, aki léssen fényben eljövendő,
 Most még csak jár suhanva, nesztelen.
 Vannak, kik látják rejtelmes alakját,
 — Kitől milyen szemüvegen telik —
 A csahosok, mint rémet, megugatják,
 A babonások félve tisztelik.

Legendák járnak róla bús mesékben,
 Hogy így, hogy úgy ellenségünk nekünk.
 Kalappal ül majd a királyi székben,
 Zászlót felé hiába lengetünk.
 Rideg lesz hozzánk és lágy elleninkhez,
 Most is velük szó fondor terveket.
 Csak arra les: az óra hogyha itt lesz,
 Akkor aztán majd jaj, magyar, neked!

Mindez mese. Szokott ilyen szövödni
 Lázás velőkben holdas estelen.
 De józan ésszel kár rajt' tépelődni,
 Hogy az, ki majd jön, lesz ily esztelen.
 Miket rakott társival bölcs elődje:
 Ledöntené balgán a falakat
 És felrugjon mindent királyi gögje,
 Mi háznépének biztosságot ad? . . .

Nem! Ez csak kóros álom. Szertelenség.
 Kár félrevernünk a harangokat.
 Ne rémitsen árny, villanó jelenség,
 Nincs semmi ok, mely baljós gondot ad.
 A misztikus rejtély önként kipattan,
 Kis optimizmus addig meg nem árt.
 Majd lesz, ahogy lesz. Hát várjunk nyugodtan,
 S várjuk *sokáig* még az új királyt!

Samu mint vasutyi.

A nemzeti munka kabinetjének üdvöskéje, a sok oldalról bevált en tout cas, *Hazai* Samu honvédelmi miniszter ezen a héten nemzetközi vonatkozásban személyesítette az egész kormányt, speciálisan a kereskedelmi minisztert, akit pedig a legnehezebb, ha csak reprezentative is, pótolni.

A német vasút-igazgatók kongresszusa gyülekezett össze Budapesten. Tekintélyes, hatalmas vezérek fényes sokadalma, mely az üzansz-kongresszusok szürke sorából akárhol is messzi kimagaslának komoly, gyakorlati jelentőségénél, európai kihátásánál fogva.

Ezt az illusztris alkalmat a miniszteri fürdőzések szeszélye úgy állította be az események programjába, hogy véletlenül egyetlenegy exczellenciás őrszem maradt helyben a posztján, egy *katona*.

És *Samu* ezen a kényes, sőt kisikamlós parádés placczon épp úgy megállotta a sarat, akár csak a parlamenti debatte csúszós arénáján.

Egy jó katona mindenüvé beválik, ahová tiszta itélet, rendületlen kötelességérzet kellekik.

Minden nagyobb vasutas sztrájk idején európa-szerte felötdik az egyetlen igazi panacea: a vasúti szolgálat *militárizálása*.

S alig kétséges, hogy ez a legbiztosabb eszköze, módja a *civilizáció* nagy közlekedési szervezet konszolidálásának.

A mi drága szomszédunk, Ausztria egy generálist tett meg első *vasúti miniszterének*. A német birodalomban ez már végleges intézménynek vált be.

S immár nálunk is megúsztta teljes, zajos sikerrel az első próbatételt a *Máv.* bonyolult, nem egy helyt zátonyosan zavaros medrében az első katonaminiszter, a *Samu*.

Biró előtt.

Az új büntető eljárás kötelességévé teszi a tárgyaló birónak, hogy a vádlottat az alkohol-élvezet mértékéről is megkérdezze. A napokban egy rovott múltú napszámos állt a pestvidéki törvényszék előtt. Szabályszerűen megkérdezték:

— Iszik sört, bort, pálinkát?

A vádlott szemei fölcillantak és mohón nyujtotta ki a kezét:

— *Hún az a pálinka?*

Kártyanyelven.

A kártyás apa, aki estétől hajnalig az Erzsébetvárosi kaszinóban bakkaroz, a fiához:

— Mért kaptál annyi ötöst, te haszontalan?

— Kérlek papa, minálunk mindent be kell vágni és én nem tudok bevágni.

— Rosszul teszed, fiam. Szabály: *öt-re mindig be kell vágni.*

Őszinte pillanatok.

— Adalék a húdrágasághoz. —

Franciscus Serenissimus. — Kedves Kindermann, mondhatnak rólunk akármit a mungók: a mi időnkben nem volt hiány ökrökben . . .

Josephus Kindermann. — Hja bizony Magasság, az volt az aranykorszak! Kár, hogy csak negyedfűs korig tartott.

Szegény papok.

Urrak a papok, urrak a papok,
Így zengett eddig a nóta:
Övék a lelkek, pénzek és csapok.
— De hajh, megváltozott azóta;
Mert Róma szólt és könnyű bájjal
Lesújtá őket rendszabállyal.
S ezért szomorú dallamba kapok:
Mert többé már nem urak a papok.

A rendszabálytól nincsen mentség;
Már stallumot ezután nem kap
Akit gyötör elmebetegség.
(— Csak az kár, hogy Barkóczy nem pap)
Ki imádsággal kél és fekszik,
Az ne irjon hát alá vexlit,
Így adósság-ment lesz a papság
S nem jut zsidókézre a papzsák.

A pap lelket fogjon, ne kártyát,
Mert Péter sziklája nem vályog;
De pátereknek szörnyen bántják
Szívét, zsebét e rendszabályok.
S így, némi körlevél-izsonnyal
Czokilisták lesznek bizonnal.
S egyházi Marsellaisebe kapnak,
Kiáltván, hogy: Jogot a papnak!

De bárhogyan is veszekednek,
S bár elcsapatik is nem egy:
Minékünk, jámbor cziviseknek,
Ez így is, úgy is egyre megy.
Bár hogyha nyájuk szerteszéled:
Övék igazság, út, meg élet.
Követ én rájok nem lökök . . .
Urrak a püspökök! Urrak a püspökök!

Classica philologia.

- Milyen tanszakra készül, kolléga úr?
- A történelmire.
- És kinél hallgat előadásokat?
- Marczalinál, Pasteinernél, Ballaginál és —
páter Tomcsányinál.

Az inség.

A levitézlett nemzeti ellenállás legkonokabb végvára, a koalíciós önfeláldozás legfelbuzdultabb oltára vala tudnivalóan *Zemplén vármegye*.

A politikai és gazdasági időjárás lényeges változása szintén köztudomás szerint éppen ebben a kurucz vármegyében vitte véghez a legérzékenyebb rombolást.

Elverte az idei választás során a jég nem csak a *Buza Barna* mandátumát s ezzel kellemetlenül toporzékoló és ágaskodó egész államférfiúi karrierjét, hanem sajna a fejedelmi bort termő *Hegyalja* szölei-nek nagy részét is.

Az átkozott nemzeti mungók földművelési minisztere, a szeretetreméltó, gavallér gróf *Serényi Béla* a vármegye első feljajdulására sietett 600,000 korona inségkölcsönt utalványozni a jégkáros hegyaljai szőlősgazdák első fölsegítésére.

A vármegye urai dőlyfösen elutasították: nekik nem kell inségkölcsön. Egy igaz hazafias vármegye csak *kamatmentes* „kölcsönt“ fogad el ettől a hitvány új rendszertől.

Habeant sibi! A zempléni kuruczok megkapták nagynehezen egy szóra a kívánt kamatmentességet is.

Most már osztják is az előbb becstelennek proklamált kormányzubveneziót, még pedig a demokrácia s a jogegyenlőség, testvériség jegyében gazdag grófoknak, szegény kapás parasztoknak egyaránt. (Már hogy kinek több szölejét verte el a jég, annak több inségkölcsönt juttat a kormány alamizsnájából a liberális vármegye.)

De mit tesz a magyarok istene?

Akad egy, úgy látszik minden izében kurucz, kemény nyakú „úr“ az inségpénzzel megkínált jégkáros szőlősgazdák között, bizonyos nevezetű *Wiczmándy Ödön*, aki egykor megyei főjegyző volt, de a vármegye legitím urai, a hatalmas *Meczner*ek és *Dókusok* letörték a közpályáról; aki most egyszerűen megüzente írásban a pénzt kínáló hatóságnak:

hogy neki nem kell inségkölcsön, mert úgy tudja, hogy az állam ezen jótéteménye nem a nagyságos és méltóságos uraknak, hanem a tönkrement kisczokorok, paraszt szőlős-embereknek talpra állítására van szánva.

De ó, mint magyar földesúr, különben se fogad el alamizsnát ettől a *koldus kormánytól*.

Vajjon hány tekintetes, nagyságos, méltóságos jégkárosult kiskirály akad Zemplénben, az *Andrássyék* típusú vármegyéjében, aki követni fogja a *Wiczmándy Ödön* példaadását?

Nagy ok.

- Ott gyűn a nagy hajó ni, nézzék komámasszony!
- Gyűn ám, hogy sűlyedne el mindenestűl!
- Ugyan már, hogy kívánhat kigyelmed ilyesmit?
- Már pedig kívánom, mert arrul esett bele most négy esztendeje a Jánosunk pipája.

Cséplés előtt.

Két kurta hét s megkezdí ismét nagy, igazi munka-idejét az ország zűgő, zakatoló cséplőgépe: a parlament.

A jó gazda, a király, a verejtekével fáradozott földmunkás, a nemzet: jó reménységben van az utolsó aratási föladat eredménye felől.

Az előbbi bérlő, a koalíció, a maga négy esztendő rablogazdasági módszerével sok ugart hagyott, de imitt-amott jól megrágyázta bűneinek keserű levével a parlag táblákat.

A választások szántóvasa mélyen szántott, az új tiszték, munkások aczélas magot szórtak a barázdákba. A *Justh*-henger megfeneklett már az első dűlőnél. A termés sok keresztet adott. A cséplésnél tetszik ki majd, minő maga az áldás, a duzzadó piros szem ebben a nagyszalmájú asztagban.

A nyári próbagépelés azt igéri, hogy az ország búzájában kevés a konkoly, ocsú alig telik belőle.

Most rakja a dobon sürgő kormány a súlyos, vaskos kévéket a mag-váltó rosta óriási szájába.

A fő-főmasinista éles fűttszóval megereszti az izzadó vasbika szárnyas kerekét. Őmlik az élet rózsa-szín folyama, duzzadnak a zsákok. Az ország hamarosan tisztába jön az idei nemzeti munka végleges mérlegével.

Ára lesz, jó ára minden egyes termelési ágna, csak arra vessen ügyet a jószágigazgatón kezdve az utolsó gazdasági cselédig mindenki, akit illet: hogy a jó szomszéd meg ne dézsmálja a magyar nemzeti munka bőséges gyümölcsét majd a — vámon.

Információ.

Az információs iroda embere beállít Feuerstein Salamonhoz, aki süket mint a bot. A vendég kérdőzködik:

— Mondja, Feuerstein úr, hogy áll a fő-könyvelője?

— Amint hallom: jól, — válaszol a kereskedő. — Csakhogy én nem hallok semmit.

Eső után köpönyeg.

— Képzeld, a pénztárosom megszökött százezer forintommal!

— Úgy kell magának. Más ember, ha százezer forintja van együtt, maga szökik meg.

Emelkedő irányzat.

Emelkedik a nap,
Sugarakat hintve;
Házbérek és árak
Emelkednek szinte.
Mészáros, pékmester
Versengve emelget.
— Őreg Duna folyam,
Miért emel kelmed?

Házbért és húsarat,
Meg muszáj emelni;
Drága kenyeret is
Le lehet még nyelni.
Ám emelkedésről
Kegyed miért fecseg?
Víz árát emelik
Úgy is a tejesek.

A „Lila“ kávéházban.

(Idő: este 9 órakor, személyek: az ultraköltők.)

Jássz Manó (*lírikus és másodkönyvelő.*) Kérem, Adolf, a szent akaratlanságom minden akarásával, puhán, süppetegen, lanyhán és félhomályosan . . . Ah . . .

Adolf pinczér. — Szóval, egy pikkolót mester, öt czukorral.

Jássz Manó (*révetegen körülnéz.*) Verlaine, Thomas Mann nyilalt a véredényembe . . . Gaugin, Cézanne, Picasso topáz színei gyuladnak ki idegrostjaim tarajos búbjain . . . Ah . . .

A többiek (*áhitattal hallgatják.*)

A kasszirő (*magában.*) Mit mereszti rám az a Jássz azokat a buta, vizes szemeit?

A pikkoló (*rájuk néz, undorral.*) Még holnap beiratkozok a Berlitzbe és két hét múlva kivándorolok Amerikába.

Bőr Leó (*esztétikus, szociológus, műértész, egyébként higanygyári ügynök.*) Fiuk, hangos szavak borzolják a csöndet . . . Pszt! . . . Csomagszállítói indulatok bizsergettik szőrös mellem sikoltó Aeol-hár-fáját . . .

A pinczér. — Bőr úr két tojást parancsol, félkeményen, hámozva?

Bőr Leó. — Ah, mely intellektuális appercipiálós elmetünemény!

A tűzilegény (*kidugja a fejét.*) Mindjárt hozzájuk vágom a tegnapi habot!

T. Pista József (*novellista, vándortanító.*) A kutya istenit annak a Dickensnek, az is mert irni! . . . Fiuk, én mátul fogva egy sort se irok . . .

Jássz Manó. — Igazad van. Náthás ködök rajzanak körülöttem. A frász törje ki a Kisfaludy-Társaságot!

Vad Emőd. — Képtelen vagyok egy egészséges gondolatot végiggondolni.

A pinczér. — Nem baj, Vad úr; majd fölirjuk. Eddig 7 korona 28 fillér, nyolczvan be nem mondott kifli és az Illustration két száma . . . Nem baj, Vad úr.

A kasszirő (*magában.*) Mit bámul rám az a savópofájú Vad?

A pikkoló. — Cunard! Cunard! Kérek egy jegyet direkt New-Yorkba.

(És így tovább hajnalig.)

Őszi szántáskor.

— Mondja már Illés bácsi, mit vessek abba a darab földembe, aki ott van a *soványszéki* dűlön? Próbáltam már mindent vele, de nem ad ki semmit.

— Hát akkor, öcsém, vess bele bukfenetet!

Vasutyi muri.

Hol vasúti várszék áll,
Nagy az öröm Marxéknál;
Pályatesti szemétládán
Kéjben fürdik Pokrócz Ádám:
Mert vasutunk', mely immáron
Az osztrákkal nem mutyi,
Eljött nézni kettő-három
Külsországi vasutyi.

Megnézik a vasutat,
Megtöltik a hasukat,
Ánkétáznak, bankvétáznak,
Hegyi létől torkok áznak;
Marx örvendez már az ordón,
Mit neki e nap jelent,
Ünnepélyes váltóforgón
Forgatja az idegent.

Sok vasutyi idegen,
Egy se megy el hidegen;
Lát itt mozdonyt, compound-gépet,
Ép lég-féket, májat, lépet,
Tetszik nekik a menetrend
S a tokájer-bor kivált,
És így szólnak: Szepen megment!
Hieronymi vivát!

Bankett-örömök között
Gyászbba csak *egy* öltözött.
Gresham-lakot könny-ár fereszt:
Ne sirj, ne sirj Kossuth Ferencz!
Mert habár babért nem szó itt
Födre a német lutyi!
Antúl cifrábban dicsőít
Minden magyar vasutyi.

Irodalomtörténet.

Pegazus az igában.

Egy szemfüles ujságolvasó egy budapesti krajczáros ujság szeptember 6-iki számából kivágva „Csudabogárnak” küldött be hozzánk egy napihirt.

A hír is, az esemény is jelentéktelen.

Este az Ilka-utcában egy 18 éves műszerész-segédet valaki hátbalölt. A súlyosan sebesült műszerészt a Rókus-kórházba vitték.

Az ismeretlen merénylőt a rendőrség letartóztatta.

Ezt a zsurnalisztikai baklövést nyilván valami soros reporterré züllött holnapos poéta szülte meg a „Friss Újság”-nak.

Fájdalom, ez is csak *plágium*.

Szegeden történt, még a nagy árvíz előtt. Az akkor megindult „Szegedi Napló” egyik irodalmi oszlopa Pósa Lajos, a népszerű poéta, később a gyerekvilág imádott „Pósa bácsija” volt.

Írattak vele minden lehető és lehetetlent, többek közt napihireket is.

Ekkor kreálta Pósa ennek a halhatatlan zsurnalisztai csudabogárnak az ősi típusát, elmondván egy utczai mürítátot ezzel a csattanóval:

— Az ismeretlen tettést Dömötör Mihálynak hívják.

Szóval, mégis csak a hirhedett rabbi Akibának van igaza.

Közélelmeztelenségek.

Szomorú a világ. Járunk hosszú orral.
De azért a Kelet teli van húmorral.
Lám, Konstantinápoly mit gondol magába':
Belelő egy bombát Budapest hasába.
Pompás ötletbombát, egy kész humoreszket,
Melytől egész B.-pest nevetébe' reszket,
Azt mondja ugyanis a bölcs Nazi bejnek:
— Nincs párja sehoh a budapesti tejnek.
Nincs párja kiflinek, margarinnak, húsnak,
Ott mindenki jól él, nincsen ott egy bús nap'
Nincs ott hús-uzsora, nincsen lakás-éhség:
Tanulmányozd Pestnek közélelmezését!

És a bölcs Nazi bej, turbánosan, frakkban,
Eljön s „tanulmányoz“ a legkomolyabban.
Kiséri útjában városunk sok atyja,
Agyonra éteti, agyonra itatja.
Pezsgős tósztok zúgnak: „Csok jasa! Ég véltünk!“
Szegények vagyunk bár, de azért jól élünk!

Jelentni Sztambulba Nazi bej nem kése:
„Kitünő Budapest közélelmezése!“

Viszontag azonban — terem itt is ötlet —
Budapest Sztambulba küld egy kiküldöttet.
Kiküldött — ott közben menyecskezik, lányoz —
Tar közélelmezést vígan tanulmányoz.
Jelenti azután írásban és képben,
Hogy miket tapasztalt, következőképen:

— Közélelmezést itt viszik basák, bégek,
És hogyha nem jól megy: hej, bégnek a pékek!
Ha a török gyerek kicsi kiflit eszik:
A pék urak fülét ajtóra szögezik.

— Sztambuli tejügyre vigyáznak a bejek,
És hogyha vizesek kávéhoz a tejek:
A millimárikat hajuknál ragadják
S büntetésül *saját* tejükkel itatják.

— Ha a húsárakat emeli mészáros:
Egyszerűn bánik el vele a főváros.
Azt mondja: ez a hely nem Ájrópa. Balkán!
S kétszáz bot csattan el a mészáros talpán.

— Tisztelt magisztrátus, Budapest fő- és szék!
Ezzel a reformmal, javallom, ne késsék:
Cseréljük ki menten — kutyateremtését! —
Budapest és Sztambul közélélmzését.

A szerencse.

— Hallotta a Grün szerencsését? Üzletet nyitott
az Országos Kaszinó mellett és egy év alatt meg-
gazdagodott.

— Micsoda üzletet?
— Fegyverkereskedést, kizárólag kártyásoknak.

Arany-szabály.

— Üveggyárosoknak ajánlva. —

Tűzbe felét! — Vetem. — Ujra felét!

— Vetem. — Harmadikát is!

Lángol az is. — Most jer:

Várnak ügyési karok.

Egy betű.

A választási előmunkálatok során, Isten tudja, mi okon, sok fejtörést okozott nemcsak a választófejedelem, *Jeszenszky* államtitkárnak, hanem a munkapárti végrehajtó bizottságnak is az a probléma: hogy hol lehet biztosan elhelyezni hivatalos jelöltnek *Návay* Lajost, a volt és mostani energikus, jószemű alelnököt?

A dolog valamiképp csak nem akart nyélbe sülni se *Szegeden*, se *Verseczen*, se más intellektuális központban, míg végezetül *Temesvár* megragadt.

A városi polgárságnak t. i. nem volt inyére a mágnásra átjátszott gazdag, hatalmas és tanult gentry.

Az alföldi magyar olyan „urat“ óhajt és tűr meg, a minő teszem azt, *Justh* Gyula.

Pedig egyik-másik stréber és éppen kultúr-törtető harmadik egyetemes várost azzal édesgették illetékes felső és legfelsőbb helyről, hogy válasszátok meg csak *Návayt*, az lesz nektek jó, mert ő lesz a kultuszminiszteri államtitkár s az ő kerülete kapja meg a harmadik egyetemet.

Návayt azonban megválasztotta a hű *Temesvár* s a furfangos *Telbisz* — az aranyember, *Wekerle* székutódjának.

Návay pedig megmaradt alelnöknek.

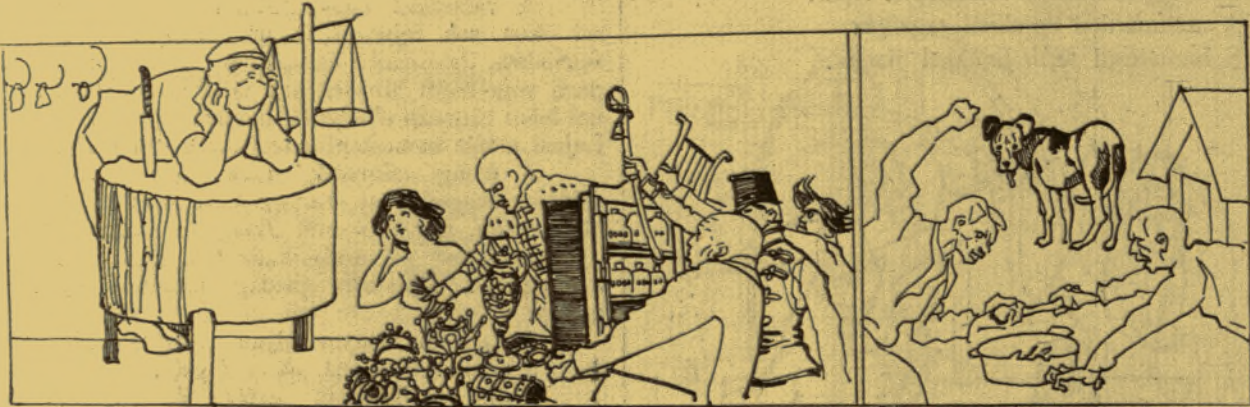
Náray lett a kultusz-államtitkár.

Tehát mindössze egy *betű* a különbség. Az is *kis betű*. Mert a nagy *betű*, az ú. n. *öregbetű* a mai rendszer mellett a kultuszminisztériumban se nem népszerű, se nem ismeretes.

Az Erzsébet-kilátótorony.

A mi drágánk.

Királyok kincseket visznek egy kiló paczalért.

Marakodás a koncertért.

Baj van a Vatikánban! Minden papot elcsapnak! Kire marad a reverenda?

A szentszéken ülő római pápa nyugtalanodik. Most már nem csak a világi hatalom embereinek hűtlensége bántja, hanem a saját papságára féltékeny. Úgy gondolkozik, hogy kergette nyájának megkergetül a pásztora is, ezért hát vigyázni kell a pásztorra.

A szentszék hivatalos lapjában, az „Acta Sedis Apostolicae”-ben rendeletet közöl, amely a megyés püspököket fölruhazza az elcsapatás jogával abban az esetben, amikor az alsó papságon észreveszik, hogy:

1. a pap tudatlan és ezzel veszélyezteti az egyház tekintélyét;
2. a papot nem szeretik;
3. esetleg igaztalanul is ellenszenvet éreznek iránta;
4. ha a pap rossz hírbe keveredett;
5. eladósodott;
6. beteg vagy eltörődött;
7. ha bepörölték a hítelezői.

És így tovább.

Úgy látszik, hogy a szentatya nagyon kevésbé ismeri a nyája pásztorait, mert akkor nem irt volna alá ilyen furcsa dekrétumot. Hiszen ennek alapján a megyés püspökök az egész alsó papságot elcsaphatják.

Mikor és hol nem bizonyul be az, hogy a komoly tudománnyal foglalkozó emberek erősebb lábön állnak ész dolgában mint az imádságos könyvet forgató falusi plébános úr? Tehát el kell csapni a plé-

bánost, mert veszélyezteti az egyház tekintélyét? De ha ez veszély, akkor ugyanilyen veszély nem érheti az egyházat a felső papság, sőt a szentszék részéről is?

Akkor is elcsapják a papot, ha a hívek nem szeretik? Hát tessék megkérdezni, hogy párbérszedés idején ki szereti?

Akkor is, ha rossz hírbe keveredett? Hát hol nem beszélnek a papokról valamit? De maguk a püspök urak mentesek-e ettől?

Akkor is elcsapják, ha kevesebb jövedelmű párokián a nagy családdal élő pap eladósodott? Hát tessék a jövedelmét a püspök urakéból pótolni.

Akkor is, ha beteg, ha köszvény vagy gyomor-fájás bántja? Ugyan a felső papság olyan makkegészséges szellemileg és testileg?

A szentatya bösz rendeletére szentséges kezeivel keresztet vethet. Magyarországon ebből nem lesz egyéb, mint prédikációs halott.

A hatás.

Infanteriszt Stefán Kovács (lelkendezve beront a századirodába.) Kapitány úrnak alássan jelentem, most gyüvök a géppuska-osztálytul . . . Megdöglött a Csajka ló! . . .

A kapitány. — Micsoda? Megdöglött? Öt napi einzelarrest, te disznó!

Ezer év mulva.

Lövy Árpád, archeologus (vizsgálja egy 1910-ben elhalt budapesti benszüllött koponyáját.) Ezek az emberek, a fogukról ítélve, nem voltak húsevők.

Szerződés nélkül.

Dicsőffy Loránd. — Banda, utánnam! A *Nemzetit*, a *Vigat*, a *Királyt* a *Magyart*, a *Krescánycumot*, a *Feld-menedéket* megszállták a tehetségtelen czöglingek. Mi, a nemzet igazi napszamosai, kenyér és taps nélkül ödöngünk a honi mostoha virányokon. El e hálátlan haza sívó rögeitől. A *Cunard* mester óceánjárói új, szebb, más világba viszik az ősi templomából számkivetett, *kivándorló* magyar Tháliát.

Szezón kezdetén.

(Theatralia.)

Ősz-eleji szezón-nyilásnál,
Mint szende bájú kis virágszál
Föl-föl visit a kis ravasz
Vígyszínházi gallus malacz.

Mivelhogy a malacz szerencse:
Ez ama bibliai lencse,
Melyért elsőszülött jogot
Adnak a Víg-direktorok.

Nem Kőbánya szülte, de Páris,
A magyarral konkurrál már is;
És mire a tél behavaz,
Majd kimúlik a kis malacz.

És vegyest az irodalommal
Így töltözünk mi disznótorral;
Mely testi jó, bár épp nem lelki kincs:
A Vígyszínháznak *ebben* párja nincs.

Szezon.

Visszaszállnak, visszatérnek
Már a gólyák és a fecskék,
Karlsbadból a Lipótváros,
Siófokról a menyecskék.

Kiürül a Balaton-part,
Bealkonyul Nagymarosnak.
Ágnes nénik gőzmosóban
Sok fehér blúzt mosnak, mosnak.

Száll illatja a szobákból
Naftalinnak és dohánynak.
Gyerekek a szörnyű szagtól
Czigánykerekeket hánynak.

Önagysága az urával
Őszi témán kap már hajba.
Ötven, avagy száz forintos
Legyen-e az új kalapja.

Megnyilnak az iskolák és
Megnyilnak a zengerájok.
Megnyilik az egyetem és
Kinyilnak a szende bájok.

Megnyilik a zálogház is,
S amit a nyár — e rossz gazda —
Itt hagyott, azt szorgos kézzel
Az őszi oda besikkasztja.

Megnyilnak a kaszinók is,
Öröme sok bankháznak.
A pénztárosok sietnek
S egész éjjel bakkaráznak.

Egyik kézzel bakkozgatnak,
Másik kézzel sikkasztgatnak.
Ezt nevezik itt minálunk
Nemzetgazdasági kasztnak.

Megnyilnak a kabarék és
Kaput nyitnak a színházak.
Hizott szubrett, sovány hősnő
Okoz tehát némi lázat.

Most csinálják lóhalálban
Azt a magyar operettet,
Amit már a múlt év őszen
Nagy hűhóval berebegték.

Most írja meg Bródy Sándor
Azt a forróvérű drámát,
Amelynek a címe megvan
S csak a drámát reklamálják.

Most festi be az orczáját
Barna festékekkel a dandy:
Hogy ő Palermóban nyaralt, —
A friss színe ezt jelenti.

S végül, ne felejtsek kérem
A nótának az utolját:
Bankokban a tenger váltót
Ilyen tájban óvatolják.

Német vasutasok nálunk.

Mindent bemutattunk.

Kongresszus. Vérmező. Táncz.

A héten zajlott le országunk szívében a német vasutasok kongresszusa. Ez alkalomra fővárosunk hatósága hivatalosan intézkedett, hogy a magyar vendégszeretet bemutatása helyett a német vendégszeretet vegyék elő, amennyiben vendégeink németek voltak.

Derék vendégeink megnézték a város nevezetességeit: a Közvágóhidat, a Tifuszt, a Kolerás hajót, mint a vízi közlekedés és nyavalyaszállítás eszközét; a személtélepet, valamint az őket érdeklő szakdolgozat, és mint a magyar vasútügy fejlődésének mérföldmutatóit: a városi hullámvasutat és a cinkotai h. é. vasutat.

Hogy vasúti fejlődésünk történetét szemléltethetőbbé tegyék kedves vendégeink előtt: a Baross-teret ez alkalomra (föltéve, de meg nem engedve) „Kossuth Ferencz-tér” jelző-tábláskákkal díszítették föl. Baross alakját leemelték a szobortalapzatról és azon Kossuth Ferencznek jól sikerült arcképét (festette önmaga) helyezték el Sztérényi József viaszfigurájának hátára akasztva.

A kongresszuson fölolvasták a legutolsó években történt vasúti szerencsétlenségek statisztikáját, amelyet kedves vendégeink megható borzalommal és szeretetreméltó sajnálkozással fogadtak. Kimutattuk azokat a városokat, falvakat és egyéb emberlakta vidékeket, ahol a vasutat már ismerik, mert már hallottak róla, sőt képes ábrázolatban be is mutatták nekik.

Szó esett a vasutasok anyagi jólétéről és ennek nagytevékenységű előmozdítójáról, Batthyány Tivadar grófról, akit a német vasutasok kitörő éljenzés közben a maguk számára több példányban (kötve) megrendeltek.

A vasúti panamákról valamint a talpfaszállításról tartott szakelőadások méltó bámulatot, sőt irigységet ébresztettek föl a német vasutasok taborában, amely tábor Hazai Samu honvédelmi miniszterünk kivezényelte a Vérmezőre, ahol nekik a kettős rendekbe való fejlődésről szemléltető előadást tartott, amely után reggelig tartó táncz következett.

A bakkaratvész.

— Körforgalmi interview. —

Nem várva be a legközelebbi öngyilkosságokat, amelyeknek oka a bakkaratjárványban keresendő, körforgalmi kocsira ültem és hazánk több illusztrisától megkérdeztem:

— Mit kellene a bakkaratvész megfékezésére tenni?

Elsőnek természetesen Szemere Miklóst kerestem föl. A kitünő férfiú épp ötöt szorongatott a kezében és azon töprengött, vajjon

bevágjon-e, amikor elébe toppantam:

— Uram, az ön véleménye szerint mit kell tenni, hogy a bakkaratnak ne legyen annyi áldozata?

— Válaszom rövid: minden játékostól, mielőtt leül vele az ember, százezer korona kaucziót kell kérni, azután fél évig várni, hogy nem rovacsolnak-e a hivatalában.

Igazat adtam a nagy úrnak és alázatosan eltávoztam. Utam *Justh* Gyulához vezetett.

— Kegyelmes uram, — kérdeztem — mi a véleménye a szerencsejátékokról általában?

A vezér összehúzta a szemöldökét:

— Ha kíváncsi rá, olvassa el újra azokat a tárgyalásokat, amelyeket a múlt év végén a kormányzás átvétele dolgában folytattam.

— Szóval, kegyelmes uram a vabanqueról és az önálló bankról beszél. De mit szól a bakkarathoz?

— Azt tessék megkérdezni a makói kaszinótól.

Reménytelenül baktattam el *Apponyi* Albert grófhoz, aki éppen *Barkóczy* Sándor báróval és *Tomcsányi* páterrel *Máriást* játszott.

— A bakkarat? — szólta *Apponyi*. — Igen, az veszedelmes dolog. Eddig szerencsére csak lipótvárosi vagyonok úsztak el miatta, ami hiszen nem is olyan nagy katasztrófa.

— A mi hiveinket illetőleg pedig, — folytatta *Tomcsányi* mester — ha sikkasztanak, meg fogjuk teremteni a bakkarat-kongruát.

— Látja uram, — fejezte be *Barkóczy* — a kongregációkban nem bakkoznak. Épp ezért nevezem ki előszeretettel a kongreganistákat budapesti igazgatókká.

Rohantam *Fedák* Sárihoz.

— Ah... milyen kedves ember maga... Hogy itt is megtalált! — mosolygott a művésznő. Mi szél hozta ide?

— Kíváncsi vagyok, mi a véleménye a bakkaratról?

— Nagyon kevés. Mondja meg a fiúknak, hogyha *semmire* kártyát húznak, *se* gondoljanak *Fedák* Sárirra. Ez biztos kabala.

Végül ide igtatom az Erzsébetvárosi kaszinó egyik főjátékosának szentenciáját:

— Hogy mit kell tenni a bakkarat pusztításai ellen? Nagyon egyszerű. Minél több *slágere* legyen az embernek.

Belle vue.

— Az Erzsébet-kilátónál, —

Idegenvezető. — Nézzék uraim, hölgyeim, amerre csak innét, ettől a szép kilátótól ellátnak: az mind az a tejjel-mézzel folyó Kanaán, ahol oly boldogok és *gazdagok* az emberek, hogy egy kiló húsért 200 koronát fizetnek.

Egy idegen. — De tán a kenyeret ingyen kapják a húshoz?

Vezető. — A kenyeret? A kenyérnek az ára is legközelebb 200 korona lesz kilogrammonként.

Idegen. — Valóban, ez — *szép kilátás!*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. M. (Arad) A képrejtvény-terv erőltetett és unalmas. Mást kérünk. — **Sz. J. (Körösbánya.)** Túlkezdtegesek és nincs bennük semmi érdekes, semmi rejtélyes. — **Szemlész.**

(Budapest.) Nincsen semmi új a „*Nap*” alatt. Ime az „*Est*”, e fürgé versenylap, mely állandóan elébe vág a „*Nap*”-nak. „*A Máv. a kolera ellen*” ezimmel a következő szörnyű leplezést közli a Máv. vezetőségének a kolera behurcolását gátló övrendszabályok ellen: „A kolera elleni övintézkedések megbeszélése végett *Geduly Gyula Máv. igazgató* és *Tótfalussy főorvos* az *Abbáziában* tartózkodó *Stettina József* államtitkárt fölkeresték és ott részletesen megállapították azokat az intézkedéseket, amelyeket a Máv. igazgatóságának sürgősen el kell rendelnie a kolera behurcolásának megakadályozása ellen. A Máv. igazgatósága intézkedett is.” A *Máv. összes mizériái* között nyilván ez a *vétő* a legsúlyosabb beszámítás. Avagy van-e még a művelt világon olyan direktórium, amely rendeltileg *propagálja* az ázsiai rém, a kolera behurcolását? — *Több levélről a jövő számban.*

Felelős szerkesztő **LIPCSEY ÁDÁM.**

Kiadó-tulajdonos: **A Borsszem Jankó lapkiadó-részvény-társaság.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, V., Mária Valéria-utca 12.**

Telefon szám:

Szerkesztőség: **90—45.**

Kiadóhivatal: **37—37.**

Előfizetési ár: Egész évre **16 K.** — Fél évre **8 K.** — Negyed évre **4 K.** Egyes szám ára: **36 fillér.**

PAPRIKÁS KOTÁNYI

azt ajánlja a húsrágaság ellen, hogy ne vegyen senki marhahúst. Csirkepörkölttel és halászlével is jól lehet lakni. És mindakettőhöz szükséges a **valódi szegedi rózsapaprika**, mely kapható Budapesten a főüzletben, Teréz-körút 7, a Kecs-keméti-utczai fióküzletben és Szegeden a Kárász-utczában.

Költészet és próza.

Szeptember van, nincsen
Se gyümölcs, se virág.
Kommabaczellusos,
Koldus a világ.
Az embernek nincsen
Inge, se nadrága,
De legalább most már
A hús is oly drága . . .

hogy egy font marhacsal árából akár tíz divatos őszi kosztümmöt is vehetek Maláknémnak **Holzer**-nél a Kossuth Lajos-utczában.

Első Leánykiházasító Egylet mint szövet-Kezet. Gyermek- és életbiztosító-intézet, Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított 1863. Folyó év augusztus havában 1.763,900 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.511,300 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 82,343 korona 56 fillér fizetett ki. 1910. január 1-től augusztus 31-éig bezárólag 15.370,600 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 13.459,000 korona értékű új kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 937,442 korona 99 fillér és az intézet fennállása óta 16.170,325 korona 64 fillér fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a leg-olcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

A BUDAI SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ

„Nagyszállodájában” és „Thermal”-szállodájában szoba teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kénes iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetést díjmentesen küld

Szt.-Lukácsfürdő részv.-társ.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorajásoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg.. 40 f. Nagy üveg 60 f.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíti **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A KRONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS Beregmegeye.

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még — akkor is, ha **vérzések** esete forog fenn. —

Megrendelhető: **ÉDESKUTY L.-nél BUDAPESTEN** és a forrás kezelőségénél Munkácson.

Képrejtvény.

Jutalma: a BORSSZEM JANKÓ 1910-re szóló naptárának egy példánya. A BORSSZEM JANKÓ 2230. (36.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Ingó-bingó.

A 73 megfejtő közül elsőnek sorsoltatott ki: *Bede Jób, Budapest*, aki, ha kiadóhivatalunk előtt mint előfizető igazolja magát, az 1910-re szóló naptárunk egy példányát átveheti.

Ratin.

— Patkány- és egérintő bacillus „Ratin“ (mezei egér, hörcsög és ürgéknél is) fertőző betegséget plántál az illető állatfaj között és teljesen kipszítja.

— A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleménye szerint Ratin más állatra avagy emberre ártalmatlan.

— Prospektust ingyen küld „Ratin“ Bakteriologiai Laboratorium vezérképviselő-sege Budapest, Rottenbiller-utca 30.

Megérkezett

az új küldemény a

2 forintos angol kemény Kalap KALAP-BAZÁR

Főüzlet:

IV., Semmelweis-utca 17. sz.

Fiók:

VII., Klauzál-tér 16. szám.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR 182—183.

NÉPSZERŰ EGÉSZSÉGTAN

Irta: Dr. BARABÁS J.

Ára 1 kor. 20 fill.

Mindenütt gyakorlati szempontokat tartva szem előtt, röviden tájékoztat mindenképpen, amit tudnunk kell, hogy egészségünket megóvhassuk és ápolhassuk. Hézagpótló a magyar irodalomban.

Tudományos Zsebkönyvtár :: 196—198. szám

Magyar

Képzőművészet

Története

Irta Myskovszky Ernő

E munka röviden, de teljes áttekintést nyújtva, rendkívül sok illusztráció kapcsán ösmerteti a magyar festészet, szobrászat és építészet történetét a legrégebb idők-től napjainkig.

Ára: 1.80 kor.

Tudományos Zsebkönyvtár

168—169. szám

KARDVIVÁS

Irta Sebetic Rajmund.

Könnyű áttekinthetőségénél fogva nélkülözhetetlen segéd-könyv a vivás rendszeres tanításánál, amatőröknek pedig kitűnő támpontot nyújt a továbbgyakorlásra.

Ára 1 kor. 20 fill.

Elhízás

ellen ideális soványító-kúra

merl egészséges, czél szerű, izletes és megbízható az

English-Break-Fast-Tea,

amely a lenti czéggel ellátott és hársal átkötött csomagokban valódi; ára 1.50, 3.—, 5.50 kor. — Kapható: R. Tropper, Einhornapotheke, Wels 24, Ob.-Oest., valamint Ausztria, Magyarország és Boznia nagyobb gyógyszer-táraitban.

Óvakodjunk az utánzatoktól.

Birikém édes!

Falusi magányodban bizonyára örvendetes szenzációul szolgál neked ez a hír, hogy Nazi bej Budapest székesfőváros közéletmezését tanulmányozva, az összes konstantinápolyi háremek részére Budapestben vásárolt selymet és csipkét **Elsner Oszkár**nál a Párisi-utcában.

Kutyát bármely fajtából csupán kiválogatott, szép megbízható példányokat szállít, továbbá ajánl mulatbát, örző és sportcélokra a legjobb hírd szakintézet **Hundepark „Fuchs“**, Prag-Klamovka B. 34

Képes árjegyzék praktikus tanácsokkal a kutyák nevelése és tenyésztése körül 1 K-ért kapható.

Védekezés a KOLERA ellen!

VILÁGOSI MARTY COGNAC

bakterium-ölő tulajdonsága folytán, gyomor- és bélműködést fokozó, emésztést javító szer.

Tiszta borpárlat, jobb mint a francia cognac!!!

Folytonégő-kályhák

csász. és kir. kiz. szabadalmazott szerkezettel, egyedül kályhák, melyek padlómelegséget sugároznak, miáltal az alsó légréteg éppen olyan meleg, mint a felső.

Folyton-égő! A tűz egyszeri begyújtás után hetekig megtartható. Ezáltal egyenletes melegség és óriási fűtőanyag-megtakarítás érhető el.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

KRÉN J.

SZÉKESFEHÉRVÁR.

Cs. és kir. kizár. szab. folytonégő-kályhák és tüzhelyek gyára.

Látott már ilyen gyorsaságot?

Tegnap szinte holtbeteg voltam; rettentően köhögtem; nehezen lélegzettem, fájt a nyakam és nehezen nyeltem. És ma minden elmúlt, vége. És hogyan? Egyetlen doboz valódi Fay-féle szódéni ásványpasztillától, amelyet 1 kor. 25 fillérért vettem a gyógyszerárban, elmúlt szörnyű betegségem.

Főképviselő Magyarországon és Ausztrián részére: W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Nagy ok.

— Én biz elválnék attul a gyehéna asszonytul, ha kigyelmednek volnék.

— Megtenném én azt magam is, de nem lehet. Nem vagyok vele megesküdvé.

Selyem-kalapok

már is megtekinthetők, vétel-kényeszer nélkül, a közismert ingyen diszitással a

NŐI KALAP BAZÁR-

ban, ahol a vevő kényelmére a hozzávaló is beszereztetik.

Főüzlet: IV., Semmelweis-u. 17.

Fiók: VII., Klauzál-tér 16.

Élethű akt-fényképek.

Érdekes újdonságok eredeti felvételekben. Egyes- és csoportképek mindenféle zsánerben, remek modellekkel. A világ legszebb és legnagyobb kollekciója. Képes árjegyzék és két próbakabinetkép

2 Korona.

Gazdag próbaküldemény

10 Korona.

Dobrovatz István

műintézete,

POZSONY, 48/d.

A szíveskedjenek megvásárolni!

VALÓ.

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergeran-éknál leghíresebb párizsi gyártótól, legelőnyösebben beszerezhetők 524

Polgár Sándornál
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR
6. SZÁM.

Francia Nyelvtan

Irta: Dr. PRÖHLE VILMOS.

Csekély terjedelme dacára felölel mindent, amire a kezdő magántanulónak szüksége van oly célból, hogy a könyvvel végezve, szótár segítségével fennakadás nélkül olvashasson a magát a nyelv szóbeli használatára is előkészítse

: Ára 60 fillér. :

+ Soványság. +

Szép, teli testalkat, esodaszép kebel elérhető „Büsteria“ nevű keleti erőporunk által. Töre. véde. Képtünetbe arany éremmel: Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903. Hatnyolc hét alatt 15 kg súlygyarapodás; ártalmatlanságáért kezeséget vállalunk. Szigorúan valódi; nem szédülés. Számos hálanyilatkozat. Doboz ára (használati utasítással) 2 K 75 f postadíj nélkül. Postautalványon előre bektüldve, vagy utánvétellel. Közegészségügyi intézet D. Franz Steiner & Co, Berlin 49, Königgrüßerstrasse 66. Magyarországon kapható: Török József gyógyszerárban, Budapest, VI., Király-utca 12.

— Honnét jösz Józsi?
— Én az „English House“-ból jövök az Erzsébet-körút 8. sz. alól, ahol ezen szép angol öltönyt 33 forintért csináltattam!
— Lehet ott felöltöt is csináltatni?
— Igen, sőt átmeneti kabátot is, ugyancsak 33 forintért és egy télikabátot 45 forintért, vagy nehéz selyemmel bélelve 55 forintért, remek angol gyapjűszövetből.
— Akkor én is sietek komám, és csináltatok néhány rend ruhát. Szervusz!

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz a

FORRÁS

szénsavval telített ásványvíze. Legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kerjen fuvardíjmentes szállításról árjegyzést és czimezze: Szt.-Lukácsfürdő Kútállalat, Budapest—Budán.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Erzsébet sorsjegyre 9.— K	Olasz v. ↑ sorsjegyre 40 K
Józsi sorsjegyre 9.— K	Oszták v. ↑ „ 42 K
Bazilika „ 20.— K	Hazai „ 100 K
Magyar v. ↑ „ 23.— K	Konv. Jelzáló „ 120 K

A kölcsön apró részletekben törleszhető. — Ha sorsjegyet már zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk főtli kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olesó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1. — Alapított 1874. —

Uraságoktól levetett őszi, téli és tavaszi öltönyök, felöltők, átmeneti és téli kabátok. Nagy választék szőrmeárkban, úgymint: rövid vadász-kabátok, üzleti kabátok és nagyon keveset használt városi bundák minden árban már Frakk- és szalon-öltönyök dús választékban, minden a legjobb állapotban, mérsékelt árban kaphatók.

V., Erzsébet-tér 12. és Váci-körút 4.
I-ső és II-ik emelet. Ugyanott finom szalon- és frakk-öltönyök kölcsön adatnak.